

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat
The Association of Fishers & Hunters in Greenland
Sammenslutningen af Fiskere og Fangere i Grønland

Allaffeqarfik/Head Office:
Aqqusinersuaq 31, 1. sal
P.O.Box 386
3900 Nuuk

Tlf.: +299 32 24 22
Fax: +299 32 57 15

Email: knapk@knapk.gl
Homepage: www.knapk.gl

Ulloq, 12. marts 2014

Folketingets Grønlandsudvalg

Att.: Udvalgssekretær Jesper Tinghuus

Sælfangst i Grønland, set fra et fangersynspunkt:

Tale af Leif Fontaine, Fungerende formand for Sammenslutningen for Fiskere og Fangere i Grønland, til Folketingets Høring om sælfangst i Grønland, 13. marts 2014.

Først vil jeg sige tak for invitationen. Det glæder mig at få mulighed for at tale i dag på vegne af de grønlandske sælfangere. Jeg håber vores stemme vil blive hørt, selvom vi ikke er så mange og selvom vi lever langt væk herfra.

Siden EU's forbud mod import af sælskindsprodukter, er den grønlandske eksport blevet ramt hårdt. Den europæiske lovgivning stempler sælfangst som amoralsk og kun få forbrugere kender til den såkaldte Inuit-undtagelse. Selv med den undtagelse fra forbuddet der giver Grønland lov at sælge skind, er salget af sælskind til udlandet styrt dykket, til 10% af hvad vi solgte før forbuddet.

10%. Forestil jer, hvis den danske svineeksport faldt med 90 % på få år. Det ville være et tab på næsten 30 milliarder om året.

Som I sikkert ved er situationen i Grønland at Selvstyret har lavet støtteopkøb af sælskind, så fangerne i nogle bygder og byer stadig kan sælge deres skind. Det har selvfølgelig afbødet de allerværste konsekvenser for sælfangerne og deres familier, men i KNAPK har vi kikket på hvad konsekvenserne rent faktisk har været af EU's forordning.

Vores undersøgelse viser desværre meget klart, at konsekvenserne har været væsentligt større end vi havde frygtet. På ganske få år er antallet af fangere der erhverver sig ved sælfangst faldet med 34 %.

34 %. Forestil jer, hvis 34 % af arbejdspladserne i landbruget forsvandt. Det ville være over 20.000 arbejdspladser der forsvandt med et hug.

Det er naturligvis en helt uholdbar situation for vores erhverv. Vi spørger os selv: hvordan ville det se ud hvis ikke Selvstyret havde indført støtteopkøb af sælskind? Hvordan vil det se ud fremover, hvis der ikke bliver gjort noget ved situationen nu?

I skal vide at sælfangst er en afgørende del af fangerkulturen og af fangererhvervet. Sælen er det eneste dyr som vi kan fange næsten hele året. Det er det bytte vi vender tilbage til når der ikke er andre dyr at fange. Det er på mange måder fundamentet for fangerlivet. Vi ved endnu ikke hvilke konsekvenser de dramatiske følger af EU's forbud har på fangerkulturen som sådan, vi kan endnu ikke se hvilke konsekvenser det har for mulighederne for selv at tjene til livets opretholdelse i vores enorme lands små bygder. Men vi kan se at de fangere der holder ved, de der stadig ernære sig ved at sælge sælskind, de har mistet 33 % af deres indkomst fra sælskind.

33 %. Forestil jer det. Og forestil jer så hvordan de skal købe benzin til båden. Ammunition til rensdyrriflen. Eller net til laksefiskeriet.

Det er ikke et nemt job at være fanger. Du skal kende naturens gang. Dyrenes kommen og gåen. Du skal være heldig med vejret. Og så skal du have penge, en båd koster penge. Motor og vedligehold koster penge. Penge som salget af skind fra dyr vi også spiser, tidligere har været en god kilde til. Vi er selvstændige erhvervsdrivende og vi klarer os som regel. Det eneste vi kræver er at vi har samme vilkår som alle andre. Vi ønsker at vi har både ret og mulighed for at handle med Europa, at vi på lige fod med andre borgere i denne verden har mulighed for at afsætte vores produkter og dermed brødføde os selv. Og vi håber på at vi ikke skal bringe FN Konventionen om oprindelige folks rettigheder i spil. Kære venner i rigsfælleskabet. Danmark er Grønlands stemme i EU. Danmarks stemme har været savnet. Eller har i hvert fald ikke kunne høres. Alle - også i EU - har i årevis vidst at forordningen ikke fungerer efter hensigten. Vi håber fra i dag af at I hører os og taler vores sag i EU

I KNAPK har vi hele tiden være i mod EU's forbud. Vi mener forordningen er diskriminerende og skadelig. Sæljagt bliver stemplet som moralsk forkert og selvom man har lavet en undtagelse, har man også stadigvæk stigmatiseret selve jagten og dermed produkterne.

Forestil jer, at det du og dine forfædre har levet af i århundreder bliver stemplet som forkasteligt og barbarisk.

Det er sådan et stempel vi føler EU's forbud sætter på vores fangst. Men jeg vil alligevel godt have lov at citere forordningen. For da Inuit-undtagelsen blev indført, var hensigten soleklar. Der står: "De grundlæggende økonomiske og sociale interesser hos de inuitsamfund, der jager sæler til deres underhold, bør ikke påvirkes i negativ retning." Kan det siges klarere? Importforbuddet måtte ikke gå ud over det grønlandske samfund og andre inuitsamfund. 90% tab af eksport, og selv med støtte fra Selvstyret 34 % fald i antallet af sælfangere og 33 % fald i indkomsten fra sælskind hos dem der er tilbage. Det er mildt sagt, at vores samfund er påvirket i negativ retning.

Jeg håber I forstår alvoren af de tal jeg har præsenteret i dag. Hvis vi skal gøre os forhåbninger om at have et sælfangererhverv i fremtiden skal der ske noget nu.

Sælfangsten i Grønland er 100 % bæredygtig. Den er fundament for et helt erhverv af fangst og fiskeri. Den spiller en væsentlig rolle for mange menneskers mulighed for selverhvervelse i landets små bygder. Sælen er central i vores kultur og har været altafgørende for at der overhovedet bor mennesker i Grønland. Og ikke mindst, sælkød er sundt og nærende, og en stor delikatesse. Vi grønlandere vil blive ved med at jage sæl. Og som med alle vores byttedyr vil vi med stor respekt sørge for, at der også er en sund bestand til generationer efter os. Men skal vi bevare erhvervsmulighederne i sælfangst, har vi brug for hjælp. Vi har brug for hjælp fra de lande, der var medvirkende til at EU's forbud i sin tid blev indført.

Fra KNAPK ønsker vi at danske og europæiske politikere tager deres ansvar på sig, og hjælper os med at bibeholde en bæredygtigt livsform. En livsform og et erhverv som er grundlaget for den grønlandske kultur, som giver mange mennesker mad på bordet og som i øvrigt er et godt alternativ til et arbejde i den måske kommende mine- og olieindustri.

Jeg må jeg sige det klart. Det er et problem for Grønland, at Danmark i forbindelse med EU's importforbud, sidder i midten med en dobbeltrolle. Vi har stadig svært ved at se om Rigsfælleskabet i enighed kæmper for de grønlandske fangeres interesser.

Forestil Jer, at et andet land skulle varetage Jeres interesser i EU.

Vi mener EU har et ansvar for at rette op på fejltagelserne, og set i lyset af Danmarks moralske og praktiske ansvar, mener vi at danske politikere bør gå forrest i den kamp. Efter vor opfattelse bør de danske og grønlandske regeringer, sammen med relevante interesseorganisationer hurtigst muligt mødes og diskutere EU's importforbud og også konsekvenserne af WTO's seneste udmeldinger.

Som sagt er vi i KNAPK imod EU's diskriminerende forordning og vi mener at den hurtigst muligt må afskaffes helt. Men vi kan nu se, at der allerede er nogle voldsomme skader på det grønlandske samfund. Skader som vi mener EU bør kompensere for. Vi foreslår at man laver en dybdegående undersøgelse af skaderne, og mulighederne for at udbedre dem, ved for eksempel nye erhvervsmuligheder for fangerne.

Tiden er knap. Vi vil af med forordningen, men vi kan ikke lade det ideelle være det godes fjende. Der skal handles nu. Vi mener at Danmark og EU som absolut minimum, her og nu, skal afsætte midler til en omfattende oplysningskampagne der kan genoprette forståelsen og tilliden til den bæredygtige grønlandske fangst.

Forestil Jer, at vi kan få forbrugerne i Europa til at forstå, at sælskind fra Grønland ikke bare er 100 % bæredygtige. Men at vi faktisk bruger alt fra dyret. At det mest etiske og miljøvenlige du kan gøre er at købe sælskind. Forestil Jer at vi ikke bare kan sælge vores produkter igen, men at selve produktet kan bidrage til, at det moderne bymenneske får en lille smule større forståelse for den natur, vi alle trods alt stadig omgiver os med. Forestil Jer at den grønlandske fangerkultur stadig eksistere om 20

år, og at den står som et monument over hvordan mennesket kan formå at leve sammen med naturen og ikke imod den.

Jeg takker for Jeres opmærksomhed og håber på at det danske Folketing og den danske regering vil lytte til fangernes ønsker om oplysning, compensation og i sidste ende afskaffelse af EU's forbud. Grønland og Danmark bør arbejde tæt sammen nu. Der må og skal træffes fælles mål, der kan åbne op for retfærdighed og lige ret til livets opretholdelse. Et liv med ret til egne ressourcer og bæredygtigt erhverv, uanset hvor man bor i denne verden.

Leif Fontaine

Fungerendeformand for Sammenslutningen for Fiskere og Fangere i Grønland (KNAPK)

Billedet forneden viser bl.a. et dagligdags billede, som fangeren lever under i deres evige jagt for at overleve i det høje arktiske nord.

Billedet er taget af fanger Mads Ole Kristiansen fra Qaanaaq, som erhverver sig udelukkende som fanger i alle årets 12 måneder.

Først vil jeg sige tak for invitationen her til salen. Det glæder mig at kunne præsentere de grønlandske sælfangeres forhold i dag.

Siden EU's forbud mod indførelse af grønlandske sælskind til Europa er sælfangerne og dermed sælskindsafsætningen i Grønland endnu engang hårdt ramt. EU's regulativ om forbud af sælskind trådte i kraft i 2010. Af den grund kan vi se dalende og markant færre afsatte skind i perioden 2008-2012. Denne tilstand har uden tvivl influeret på antallet af sælfangerne.

KNAPK har derfor undersøgt nærmere på antallet af sælfangerne, for at se på hvad forbuddet betyder for sælfangeres antal og dermed sælskindsindhandlingen og hvorledes udviklingen har set ud i denne periode.

Sælfangere i hele Grønland fordelt efter fødselsår 2008-2012										
Fødselsår/År	2008	%	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
20-29	3	100	2	67	2	67	0	0	0	0
30-39	51	100	36	71	21	41	10	20	13	25
40-49	166	100	128	77	104	63	48	29	75	45
50-59	370	100	330	89	270	73	196	53	227	61
60-69	476	100	415	87	367	77	266	56	324	68
70-79	259	100	236	91	213	82	150	58	187	72
80-89	218	100	182	83	185	85	132	61	160	73
90-99	29	100	51	176	49	169	47	162	50	172
I alt	1572	100	1380	88	1211	77	849	54	1036	66

Skema 1: Samtlige sælfangere i hele Grønland i perioden 2008-2012 fordelt i årtier

Kilde: GGs tal om indhandling af sælskind i Grønland.

Sælfangeres antal er således

i 2008 var antallet 1572, som udgangspunkt er tallet 100%

I 2009 var antallet reduceret med 12%

I 2011 var redueringen værst med hele 46% hvor antallet kun blev til 849. I 2012 reduceres de til 66% i antal på 1036 .

Tallene fortæller os at EU's forbud har påvirket sælfangsten i Grønland groft. Vi ønsker at Grønland fortsat skal have ret til at afsætte skind til Europa og omverdenen. Det er et ønske fra fangeres side at kunne blive ved med at afsætte fangsten og dermed skindet på lige fod med andre verdensborgere der kunne afsætte deres levebrød og produkter uden problemer.

Hvis vi kigger på økonomien af det afsatte de afsatte skind ser tallene således ud:

Sælfangernes brutto- og gennemsnitindtjening 2008-2012

År	Bruttonalg	Fangere	Gennemsnit
2008	25.921.146	1572	16.489
2009	21.351.940	1380	15.472
2010	17.499.010	1211	14.450
2011	16.006.173	849	18.853
2012	11.199.600	1036	10.810

Skema 2, Kilde GG 2008-2012

På skemaet kan ses det samlede indtjening ved salg af sælskind for hele Grønland. I 2008 har fangerne solgt for 25.921.146 gennemsnitlig har hver sælfanger tjent 16.489. I 2012 er der solgt for 11.199.600 og gennemsnitsindtjeningen er på 10.810 kr. for hver sælfanger, og det er tal der i forvejen får subsidier fra Selvstyret for at kunne muliggøre en sælfangers indtjening.

Det fortæller om hvor lidt en sælfanger tjener, en sælfanger der har familie der skal brødfødes og får til at fungere til daglig, en række udgifter der skal dækkes som husleje, el varme, brændstof til både, ammunition fangstudstyr mv. det kan ingen leve for pr. år.

Ud fra disse oplysninger må EU stoppe et øjeblik og tænke sig om, for der er ingen tvivl om at en sælfanger er hård ramt, enhver kan regne ud at man ikke kan leve af 16.489 kr eller 10.810 kr om året. Fremtiden tegner ud, jeg synes vi har et fælles ansvar til at løse problematikken.

Jeg skal ikke glemme at sige at både GG og Copenhagen Fur er vores gode samarbejdspartnere, der også gør et godt stykke arbejde for at fremme salget af sælskind i Grønland.